

Türkiye’de Buz Hokeyi Sporcularının Eğitim Düzeylerine Göre Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi**

Murat AYGUN^{†1}, Ahmet Azmi YETİM²

¹Atatürk Üniversitesi, Spor Yönetim Bilimleri, Erzurum.

²Gazi Üniversitesi, Spor Yönetim Bilimleri, Ankara.

Öz

Bu araştırmada; Türkiye’de buz hokeyi sporuyla ilgilenen sporcuların eğitim düzeylerine göre spora katılım güdülerinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırma örneklemini Türkiye’de aktif olarak buz hokeyi sporuyla ilgilenen 11-25 yaş arasındaki 127’si kadın 413’ü erkek toplam 540 sporcu oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak katılımcılara kişisel bilgi formu ve spora katılım güdüsü ölçeği (Participation Motivation Questionnaire) uygulanmıştır. Buz hokeyi sporcularına uygulanan ölçeklerden elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmış, her maddeye verilen cevapların ayrı ayrı aritmetik ortalaması alınmış ve verilerin analizinde Kruskal-Wallis H testi analizinden yararlanılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda Türkiye’deki buz hokeyi sporcularının eğitim düzeylerine göre spora katılım güdülerindeki en önemli faktörün “Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk/Enerji Harcama, Takım Üyeliği/Ruhu, Yarışma, Hareket Etme/Aktif Olma” olduğu görülmüştür.

Orijinal Makale

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:13.11.2017

Kabul Tarihi:29.12.2017

Online Yayın Tarihi:29.12.2017

Anahtar kelimeler:

*Buz hokeyi,
Eğitim düzeyi,
Katılım güdüsü*

An Examination of Ice Hockey Players' Motives to Participate in Sports According to Their Educational Level in Turkey

Abstract

In this research, it is aimed investigate the sports motives of players who are interested in ice-hockey according to their educational levels in Turkey. The research sample consists of 540 sporters who are actively interested in ice-hockey. 127 of participants are women, while 413 of them are men, and all of the participants are in between 11 and 25 ages. During the research, the participants were provided with personal information form and a questionnaire about motive for participating in sport. In analyzing the data obtained from questionnaires, which were applied to ice-hockey players, SPSS 20.0 program was utilized. Arithmetic mean of each answer given to each question in the questionnaire was calculated separately, and Kruskal Wallis H analysis test was used while analysing the data. As the result of the study, it was revealed that the most significant factors in sport participating motive of ice-hockey players according to their educational levels are “Success/Statue, Physical Fitness/Energy Consuming, Team Membership/Spirit, Competing, Moving/Being Active.”

Original Article

Article Info

Received: 13.11.2017

Accepted: 29.12.2017

Online Published: 29.12.2017

Keywords:

*Ice-hockey,
Education level,
Participation Motive*

*Bu Çalışma, 1-4 Kasım 2016 tarihinde Antalya’da düzenlenen 14. Uluslararası spor Bilimleri Kongresinde Sözel bildiri olarak sunulmuştur.

†Sorumlu Yazar; Murat AYGUN

E-posta: aygunmurat06@gmail.com

GİRİŞ

İnsanoğlunun var oluşundan itibaren onunla beraber olan, belli kurallar ve rekabet ortamı içerisinde, bireye haz veren aktivitelerin tamamı spor olarak ifade edilir (Zorba, 2012). Spor ister sağlıklı kalmak, ister boş zamanı değerlendirilmede, isterse performans amacıyla yapılsın, bireylerin yaşamını zenginleştirip gelişmesine yarar sağlayacaktır. Bu nedenle farklı spor gruplarına katılım her yaş grubundaki insan için tavsiye edilmektedir (Öztürk, 1998). Sportif faaliyetler sayesinde çocuklar ve genç bireyler, kendini tanıyan, yeteneklerini geliştiren, zayıf ve güçlü yönlerini öğrenen, sağlıklı bir yaşam için gerekli bilgi, davranış ve alışkanlıkları kazanır. Aynı zamanda bireyin yaşamında olumlu gelişmeler sayesinde toplumunda sağlıklı bir yapıya kavuşmasına, çağdaşlaşmasına, tanınma ve gelişmesine katkı sağlayan sosyal olgu spordur (Yetim, 2011). Hareketsiz bir yaşamın sebep olduğu, psikolojik ve fiziksel bozuklukları engellemek, sağlığımızı ve fiziksel uygunluğumuzu uzun yıllar spor sayesinde koruruz (Zorba, 2012).

Spor kavramı hakkında yapılan bir çok tanımın yanı sıra, eğitim ve spor ile ilgili yapılan bir çok tanıtımda, spor; bireylerin liderlik eğitimine imkan tanıdığı, iyi bir izleyici, yarışmacı olabileceğini ifade ederken (Erkal ve ark, 1998), aynı zamanda “genç nesillerin iradesi sağlam, sağlıklı ve yetenekli olması gibi amaçlara ulaşmak suretiyle, milletin geleceğini teminat altına alınacak, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel yönden kalkınmasında temel teşkil edecektir (Keten, 1993).”

Çalışmamızın konusunu oluşturan buz hokeyi sporu hakkında; Çoğu tarihçi buz hokeyi sporunun çim hokeyi sporu gibi 500 yıldan fazla bir zaman önce Kuzey Amerika ülkelerinde oynanmaya başlandığını ileri sürmektedir. Bandy ismi verilen oyun, çim hokeyine benzerliğiyle beraber, kışın göl ve nehirler donduğunda tahta toplar ve söğüt ağacının dallarından yapılmış sopalarla oynanmaktadır. Bandy oyunu bu nedenle buz hokeyinin babası olarak kabul edilebilir. 1991 yılında Kayak Federasyonundan ayrılan Buz Hokeyi, yeni kurulan Buz Sporları Federasyonunun çatısı altına girmiştir. Uluslararası Buz Hokeyi Federasyonuna (IIHF) 1991 yılında üye olan Türkiye, kendi ülkesinde yetişen sporcular ile Dünya şampiyonasına katılan tek ülke olmuştur (Paslı, 2002). Bir takım sporu olan buz hokeyi, karşılaşmalar sırasında sporcu sayısının fazlalığı ile dikkat çekmektedir. Sporcu sayısının fazla olması, farklı fikirlere sahip sporcular ile spora katılım kavramının nedenlerindedir farklılıkların ortaya çıkmasına neden olacaktır. Eğitim düzeyindeki farklılıklar sonucunda, araştırmaya katılan sporcuların hangi amaçla spora katılım gösterdiklerini öğrenmemize yarar sağlayacaktır.

Çalışmanın amacı; Türkiye’de aktif olarak buz hokeyi ile ilgilenen sporcuların eğitim düzeylerine göre spora katılım güdülerini incelemektir. Çalışmada araştırmaya katılan sporcuların eğitim düzeylerine göre “Spora Katılım Güdüsü” alt boyutları arasında ilişki var mıdır? sorusuna yanıt aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Türkiye’de buz hokeyi sporuyla ilgilenen sporcuların eğitim düzeylerine göre spora katılım güdülerini inceleyen bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden araştırma modeli olarak betimsel tarama modeli kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Türkiye’de aktif olarak buz hokeyi ile ilgilenen sporcular oluştururken, araştırmanın örneklemini Türkiye’de aktif olarak buz hokeyi sporuyla ilgilenen 11-25 yaş arasındaki 127’si kadın 413’ü erkek toplam 540 buz hokeyi sporcusu oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada, araştırmacı tarafından hazırlanan demografik özelliklerin yer aldığı “Kişisel Bilgi Formu” ve veri toplama aracı olarak “Spora Katılım Güdüsü Ölçeği (Participation Motivation Questionnaire)” kullanılmıştır.

Gill ve arkadaşları genç bireylerin spora katılma nedenlerini belirlemek amacı ile “Spora Katılım Güdüsü Ölçeği (Participation Motivation Questionnaire)”ni geliştirmişlerdir (Gill ve ark., 1983). Çelebi tarafından ölçek Türkçeye çevrilmiş ve üniversite öğrencileri üzerinde güvenilirliği analiz edilmiştir. Ölçekten elde edilen güvenilirlik katsayısı 0.91 olarak bulunmuştur. Çelebi tarafından yapılan çalışmada spora katılım güdüsü ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin güvenilirlik katsayıları hesaplanmamıştır (Çelebi, 1993). Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması Oyar, Aşçı, Çelebi, ve Mülazımoğlu (2001) tarafından yapılan “Spora Katılım Güdüsü Ölçeği” (Participation Motivation Questionnaire), bireyin spora katılım nedenlerini içeren 30 madde ve 8 alt boyuttan (Başarı, Fiziksel Uygunluk, Takım Ruhı, Arkadaşlık, Eğlence, Yarışma, Beceri Gelişimi, Hareket Etme) oluşmaktadır. Öğrencilerin spora katılım nedenleri “Hiç Önemli Değil, Az Önemli, Çok Önemli”, şeklinde 3'lü likert tipi ölçek üzerinden değerlendirilmiştir. PMQ'a ait Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur (Oyar ve ark., 2001). Ölçeğin tarafımızca güvenilirlik analizi yapılmıştır. Yapılan uygulama sonra Cronbach alfa katsayısı 0,78 bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada spora katılım güdüsünden elde edilen ham verilerin SPSS 20.0 paket programı kullanılarak veri analizleri yapılmıştır. Nicel değişkenlere ilişkin veriler aritmetik ortalama (\bar{X}) standart sapma(SS) ile sunulmuştur. Nicel değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermedikleri Kolmogorov-Smirnov testi ile sınınmış ve bu sına sonucunda verilerin normal dağılım göstermedikleri görülmüş bu nedenle araştırmada non-parametrik testler kullanılmıştır. Araştırmada Kruskal-Wallis H testi analizi kullanılmıştır. $p < 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler neticesinde elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye’de ki Buz Hokeyi Sporcuların Eğitim Durumlarına İlişkin Bilgiler

Eğitim Düzeyi	Frekans(n)	Yüzde (%)
İlkokul	43	8,0
Ortaokul	126	23,2
Lise	172	31,9
Lisans	199	36,9
Toplam	540	100,0

Tablo 1’e göre araştırmaya katılanların eğitim düzeyleri incelendiğinde; %8,0’ünün ilkokul, %23,2’sinin ortaokul, %31,9’unun lise, %36,9’unun lisans düzeyinde eğitim aldığı görülmektedir.

Tablo 2. Buz hokeyi sporcularının eğitim düzeyine göre spora katılım alt boyut puan dağılımı

Spora Katılım Güdüsü	Eğitim Düzeyi	Frekans (n)	$\bar{X} \pm SS$	Min-Max	Kruskal-Wallis H Testi
Alt Boyutlar	İlkokul	43	2,78±0,22	2,20-3,00	$\chi^2=13,285$ (p=0,004)*
	Ortaokul	126	2,63±0,32	1,80-3,00	
	Lise	172	2,59±0,40	1,00-3,00	
	Lisans	199	2,56±0,39	1,00-3,00	
	N	540			
Başarı	İlkokul	43	2,81±0,16	2,40-3,00	$\chi^2=12,650$ (p=0,005)*
	Ortaokul	126	2,80±0,23	1,80-3,00	
	Lise	172	2,72±0,31	1,40-3,00	
	Lisans	199	2,68±0,33	1,00-3,00	
	N	540			
Fiziksel Uygunluk	İlkokul	43	2,91±0,15	2,50-3,00	$\chi^2=9,730$ (p=0,021)*
	Ortaokul	126	2,88±0,17	2,25-3,00	
	Lise	172	2,84±0,26	1,50-3,00	
	Lisans	199	2,82±0,25	1,75-3,00	
	N	540			
Takım Üyeliği	İlkokul	43	2,64±0,36	1,67-3,00	$\chi^2=2,209$ (p=0,530)
	Ortaokul	126	2,65±0,37	1,67-3,00	
	Lise	172	2,62±0,40	1,33-3,00	
	Lisans	199	2,58±0,40	1,67-3,00	
	N	540			
Arkadaşlık	İlkokul	43	2,73±0,30	2,00-3,00	$\chi^2=5,561$ (p=0,135)
	Ortaokul	126	2,69±0,31	1,50-3,00	
	Lise	172	2,61±0,37	1,50-3,00	
	Lisans	199	2,62±0,37	1,50-3,00	
	N	540			
Eğlence	İlkokul	43	2,80±0,27	2,00-3,00	$\chi^2=15,210$ (p=0,002)*
	Ortaokul	126	2,74±0,35	1,33-3,00	
	Lise	172	2,61±0,46	1,00-3,00	
	Lisans	199	2,60±0,42	1,00-3,00	
	N	540			
Yarışma	İlkokul	43	2,90±0,22	2,33-3,00	$\chi^2=5,874$ (p=0,118)
	Ortaokul	126	2,93±0,18	2,00-3,00	
	Lise	172	2,89±0,26	1,00-3,00	
	Lisans	199	2,87±0,26	1,00-3,00	
	N	540			
Beceri Gelişimi	İlkokul	43	2,86±0,28	1,67-3,00	$\chi^2=12,418$ (p=0,006)*
	Ortaokul	126	2,80±0,29	1,67-3,00	
	Lise	172	2,75±0,32	1,00-3,00	
	Lisans	199	2,72±0,32	1,00-3,00	
	N	540			
Hareket Etme	İlkokul	43	2,86±0,28	1,67-3,00	$\chi^2=12,418$ (p=0,006)*
	Ortaokul	126	2,80±0,29	1,67-3,00	
	Lise	172	2,75±0,32	1,00-3,00	
	Lisans	199	2,72±0,32	1,00-3,00	
	N	540			

*p<0,05

Tablo 2’ye göre buz hokeyi sporcularının eğitim düzeyine göre spora katılım güdüsü ölçeği alt boyutları arasında anlamlı düzeyde fark olup olmadığı Kruskal-Wallis H testi yapılarak test edilmiş, spora katılım güdüsü ölçeği alt boyutlarından; “Başarı ($\chi^2=13,285$ p=0,004), Fiziksel Uygunluk ($\chi^2=12,650$ p=0,005), Takım Üyeliği ($\chi^2=9,730$ p=0,021), Yarışma ($\chi^2=15,210$ p=0,002), Hareket Etme ($\chi^2=12,418$ p=0,006)” alt boyutlarında eğitim düzeyi “İlkokul” olan sporcuların lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir (p<0,05). Eğitim düzeyi ilkokul olan sporcuları adına “Başarı alt boyutunda ($\bar{X}=2,78\pm 0,22$), Fiziksel uygunluk alt boyutunda ($\bar{X}=2,81\pm 0,16$), Takım üyeliği alt boyutunda ($\bar{X}=2,91\pm 0,15$), Yarışma alt boyutunda ($\bar{X}=2,80\pm 0,27$), Hareket etme alt boyutunda ($\bar{X}=2,86\pm 0,28$) eğitim düzeyi ilkokul” olan sporcuların en yüksek aritmetik ortalamayı aldığı görülmektedir.

Ölçeğin diğer boyutlarına ilişkin olarak “Arkadaşlık ($\chi^2=2,209$ p=0,530), Eğlence ($\chi^2=5,561$ p=0,135), Beceri Gelişimi ($\chi^2=5,874$ p=0,118)”, alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. (p>0,05)

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde Türkiye’de buz hokeyi sporcularının eğitim düzeylerine göre spora katılım güdülerinin incelenmesine yönelik elde edilen bulgular alan yazın temelli tartışılmıştır. Sporcuların eğitim düzeylerine bakıldığında lise ve lisans düzeyinde eğitim gören sporcu sayısının daha fazla olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan sporcuların 127’sinin kadın, 413’ünün erkek olduğu görülmektedir.

Aslan’ın (2002) Kocaeli bölgesi ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerin spora yönelmelerinde ailenin beden eğitimi öğretmeni ve çevrenin etkisi çalışmasında; spora yönlendiren etkenlerin aile, mahalledeki arkadaş grubu, okuldaki arkadaş grubu, beden eğitimi öğretmenleri olduğu görülürken, spor yapma nedenleri; sağlıklı ve güçlü olmak, eğlenmek ve vakit geçirmek amacıyla spora yöneldikleri görülmektedir. Ekmekçi ve ark., (2010) yapmış oldukları çalışmada, “Beceri Gelişimi” alt boyutunda elde edilen bulgular bu güdünün spora katılımında en önemli nedenlerin başında geldiğini belirtmiştir. Kazak’ın (2010) yapmış olduğu çalışmada, ilköğretim öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre spora başlama nedenleri: kadınların sağlıklı olma, erkek sporcuların hobi-eğlence amacıyla spora başladıkları belirtmiştir. Alan yazında yapılan bu çalışmalar; Aslan (2002), Ekmekçi ve ark. (2010), Kazak (2010), bizim çalışmamızla aynı doğrultuda olmadığı görülmektedir.

Başar’ın (2014) Türkiye’de sualtı hokeyi oynayan sporcuların spora katılım motivasyonlarının belirlenmesine yönelik yapmış olduğu çalışmada; sporcuların spora katılım motivasyon düzeylerinin öğrenim durumuna göre nasıl farklılaştıkları incelendiğinde; “Başarı ve Arkadaşlık” alt boyutlarında öğrenim durumu “Üniversite” olanlar lehine anlamlı farklılık görülmüştür. Eğitimin düzeyinin bireysel farkındalık ve beklentiyi arttırması nedeniyle motivasyon adına önemli olduğu belirtilmektedir. Çağlayan ve ark., (2008) yapmış oldukları

çalışmada, spor yapan lise öğrencilerinin spora katılım motivasyonları dışsal güdülerden çok “Takım üyeliği/Ruhu, Beceri Gelişimi ve Hareket Etme/Aktif Olma” olarak bulunmuştur. Görgüt’ün (2012) yapmış olduğu çalışmada “Yarışma” alt boyutunda 6 sınıf eğitim kademesine sahip öğrenciler lehine anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. “Ortaya çıkan bu durumda öğrencilerin birbirleri ile yaşadıkları rekabetten kaynaklanmış olabileceği ve çocukların birbirleri ile mücadele etmeleri, kıskanma, daha iyisini yapma, takdir edilme gibi durumlar nedeniyle sportif etkinlik ve hareket eylemi içinde bulunmak istemeleri ve bunun doğal bir sonucu olarak da sınıflara göre spora katılımında yarışma boyutunda farklılık göstermiş olabilir” (Görgüt, 2012).

Şirin’in (2008) yapmış olduğu; futbolcu kızların (12-15 yaş) spora katılım motivasyonlarının belirlenmesi çalışmasında, ölçekte yer alan her madde için ortalama değerler “Becerilerimi geliştirmek, Yeni beceriler öğrenmek, Takımda olmak, Kazanmayı sevmek, Hareketi sevmek ve İyi olduğum bir konuda bir şeyler yapmak” bu yaş grubundaki kız sporcuların spora katılımlarını yönlendiren en önemli nedenler olarak belirlenmiş ve alt boyutlar düzeyinde incelendiğinde, katılımcı kızlar en önemli faktörleri “Hareket/Aktif Olma, Beceri Gelişimi ve Takım Üyeliği/Ruhu” olarak görülmüştür. Yıldırım’ın (2017) yapmış olduğu çalışmada, niversite takımlarında mücadele eden sporcuların spora katılım motivasyonlarına etki eden faktörlerin belirlenmesi (Eskişehir Osmangazi üniversitesi örneği) incelendiğinde; spor yapan üniversite öğrencilerinin spora katılım motivasyonu en yüksek “Hareket etme/Aktif olma olarak” olarak bulunmuştur. Yüksel ve Bayar’ın (2015) yapmış oldukları çalışmada, hem ortaokul hem de lise öğrencileri için en önemli spora katılım güdeleri “Beceri gelişimi ve Hareket/Aktif olma” olarak bulunmuştur. Alan yazında yapılan bu çalışmalar; Başar (2014), Çağlayan ve ark. (2008), Görgüt (2012), Şirin (2008), Yıldırım (2017), Yüksel ve Bayar (2015), bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Buz hokeyi sporcularının eğitim düzeyine göre; “Başarı, Fiziksel Uygunluk, Takım Üyeliği, Yarışma, Hareket Etme” alt boyutlarının anlamlı olduğu ve eğitim düzeyi “İlkokul” olan sporcuların en yüksek aritmetik ortalamayı aldığı görülmektedir ($p<0,05$). Eğitim düzeyi ilkokul olan sporcuların yaş düzeyleri dikkate alındığında, kendilerini kanıtlamak amacıyla başarı ve yarışma alt boyutlarında, kendilerini bir takımın parçası halinde görmek amacıyla takım üyeliği alt boyutunda, öğrenme duygusunun sonucu olarak sürekli hareket etme alt boyutunda eğitim düzeyi ilkokul olan sporcular lehine anlamlı çıkmasının normal olduğu düşünülmektedir.

Sonuç olarak bu çalışma; Türkiye’de buz hokeyi ile ilgilenen sporcuların eğitim düzeylerine göre spora katılım güdülerinin incelenmesi amaçlamıştır. Bu çalışmada elde edilen verilerin diğer branşlarda “Spora Katılım Güdüsü”ne yönelik yapılabilecek çalışmalara destek olacaktır. Elde edilen bulgular doğrultusunda çalışmamızın önerileri olarak ifade edilebilecek; kadın sporcuların branşa katılımlarının sağlanması, kadın buz hokeyi sporcu sayısının artırılması, branşın gelişmesi amacıyla aktiviteler düzenlenmesi, branşın fizyolojik ve psikolojik yararları nedeniyle buz hokeyi branşının ilkokul, ortaokul, lise ve üniversitelerde buz hokeyi dersi olarak eklenmesinin birey ve toplum adına yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Aslan, F.M. (2002). *Kocaeli Bölgesi İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilerin Spora Yönelmelerinde Ailenin, Beden Eğitimi Öğretmeni ve Çevrenin Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Başar, O. (2014). *Türkiye’de Sualtı Hokeyi Oynayan Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi*. Bahçeşehir Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çelebi (Atalay), M. (1993). *Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fiziksel Aktivite Kulüplerinde Bulunan Lider Tipleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Çağlayan, H., Şirin, F., Çetin, M., ve İnce, A. (2008). Spor Yapan Lise Öğrencilerinin Spora Katılım Motivasyonlarına Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 98-109
- Ekmekçi, R., Arslan Y., Ekmekçi A., ve Ağbuğa, B. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Spora Bakış Açılarının ve Spora Katılım Güdülerinin Belirlenmesi. *New World Science Academy e-Journal*, Sayı 5, 104-114.
- Erkal, M., Güven, Ö., ve Ayan, D. (1998). *Sosyolojik Açından Spor*. İstanbul: Der Yayınları. 17-123.
- Gill, D.L., Gross J.B., & Huddleston, S. (1983). Participation Motivation in Youth Sports. *International Journal of Sport Psychol*, 14, 1-14.
- Görgüt, İ. (2012). *11-14 Yaş Grubu Hentbolcuların Spora Başlama Nedenleri ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kazak, H. (2010). *İlköğretim Öğrencilerinin Spora Başlamasında Sosyal Faktörlerin Rolü (Muş İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Keten, M. (1993). *Türkiye’de Spor*. Ankara: Polat Ofset.17-24.
- Oyar, B.Z., Aşçı, F.H., Çelebi, M., ve Mülazımoğlu, Ö. (2001). Spora Katılım Güdüsü Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 21- 32.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*. Ankara: Bağırhan Yayım evi, Mine offset. 5-24.
- Paslı, F. (2002). *Buz Hokeyinin Temel Prensipleri*. Ankara: Evren Yayınevi. 2-11.
- Şirin, E.F. (2008). Futbolcu Kızların (12-15 Yaş) Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 1-7.
- Yetim, A.A. (2011). *Sosyoloji ve Spor*. Ankara: Berikan Matbaacılık-Yayıncılık. 174-216.
- Yıldırım, M. (2017). Üniversite Takımlarında Mücadele Eden Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarına Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Örneği), *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 41-51.
- Yüksel, H. S., ve Bayar, P. (2015) Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Spora Katılım Güdülerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi (Konya İli Örneği). *Ankara Üniversitesi Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2), 121-128.
- Zorba, E. (2012). *Herkes İçin Yaşam Boyu Spor*. Ankara: Nehir Yayınları. 16-41.